
Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2020/2532(RSP)

21.2.2020

PASIŪLYMO DĖL REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

pateiktas uždavus klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, B9-0000/2020

pagal Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį

dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos
(2020/2532(RSP))

Lídia Pereira

Marek Paweł Balt

Fredrick Federley

Simona Baldassarre

Pär Holmgren

Alexandr Vondra

Petros Kokkalis

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu

B9-0000/2020

**Pasiūlymas dėl Europos Parlamento rezoliucijos dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos
(2020/2532(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC) ir Kioto protokolą,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje vykusioje 21-ojoje UNFCCC šalių konferencijoje (COP 21) priimtą susitarimą (Paryžiaus susitarimas),
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio mėn. ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ir jos lydimąjį Komisijos tarnybų darbinį dokumentą,
- atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 12 d. Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos įgyvendinimo,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų aplinkos programos (UNEP) 2018 m. ataskaitą dėl atotrūkio prisitaikymo prie klimato kaitos srityje,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į Tarpyvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5°C, į jos penktąją vertinimo ataskaitą (AR5) ir apibendrinamąją ataskaitą šiuo klausimu, į IPCC specialiąją ataskaitą dėl klimato kaitos ir žemės ir IPCC specialiąją ataskaitą dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui,
- atsižvelgdamas į 2019 m. Pasaulinės prisitaikymo komisijos (angl. *Global Commission on Adaptation*, GCA) pavyzdinę ataskaitą dėl prisitaikymo prie klimato kaitos,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir į darnaus vystymosi tikslus (DVT),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 9 d. rezoliuciją dėl 15-ojo Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos susitikimo (COP 15),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties,
- atsižvelgdamas į Europos aplinkos agentūros ataskaitą „Klimato kaita, poveikis ir pažeidžiamumas Europoje 2016 m.“,

- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 2 d. Europos aplinkos agentūros rodiklių vertinimą „Ekonominiai nuostoliai dėl ekstremalių klimato reiškinių Europoje“;
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 4 d. Europos aplinkos agentūros ataskaitą „Prisitaikymas prie klimato kaitos Europos žemės ūkio sektoriuje“;
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 4 d. Europos aplinkos agentūros ataskaitą „The European environment – state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe“ („Aplinka Europoje: 2020 m. padėtis ir perspektyva. Žinios, būtinos siekiant tvarios Europos“);
- atsižvelgdamas į 2015 m. Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą;
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 8 d. rezoliuciją dėl Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ tolesnių veiksmų;
- atsižvelgdamas į 2018 m. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą „Kova su dykumėjimu ES: didėjanti grėsmė, kuriai sumažinti reikia imtis daugiau veiksmų“;
- atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos (O-000000/2020 – B9 0000/2020);
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį;
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
  - A. kadangi klimato kaita tęsiasi visame pasaulyje ir Europoje ir esama papildomų įrodymų, kad dėl klimato kaitos ateityje daugelyje ES regionų daugės su klimatu susijusių ekstremalių situacijų;
  - B. kadangi stebimi klimato pokyčiai jau daro plataus masto poveikį ekosistemoms, ekonomikos sektoriams ir žmonių sveikatai;
  - C. kadangi klimato kaita daro skirtingą poveikį įvairiems ES regionams ir sektoriams;
  - D. kadangi vandens sektorius, žemės ūkis, miškininkystė ir biologinė įvairovė yra glaudžiai susiję, taip pat susiję su kintančiais žemės naudojimo modeliais ir gyventojų skaičiaus pokyčiais; kadangi klimato kaitos poveikis kitose pasaulio dalyse gali turėti įtakos ES prekybos, tarptautinių finansinių srautų, migracijos ir saugumo srityse;
  - E. kadangi manoma, kad numatomos su klimato kaita susijusios žalos išlaidos bus didelės, net ir įgyvendinant Paryžiaus susitarimą;
  - F. kadangi klimato kaitą ir jos poveikį galima gerokai sumažinti vykdant plataus užmojo pasaulinę klimato kaitos švelninimo politiką, suderinamą su Paryžiaus susitarimo klimato kaitos švelninimo tikslu; kadangi dabartiniai išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimai nepadės pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslų, jų laikantis pasaulinis atšilimas viršys 3°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu;

- G. kadangi prisitaikymas prie klimato kaitos yra būtinas siekiant numatyti neigiamus klimato kaitos padarinius ir užkirsti kelią trumpalaikiai ir ilgalaikiai klimato kaitos rizikai arba ją sumažinti;

Bendrosios pastabos

1. pabrėžia, kad siekiant kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį ir visapusiškai išnaudoti klimato kaitai atsparaus augimo ir darnaus vystymosi galimybes, reikia, kad visos šalys prisitaikytų prie klimato kaitos; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį savo tvirtą įsipareigojimą siekti visuotinio prisitaikymo tikslo, kaip apibrėžta Paryžiaus susitarime;
2. ragina iš naujo sutelkti dėmesį į prisitaikymą prie klimato kaitos; todėl palankiai vertina tai, kad Komisija pateiks naują strategiją, ir mano, kad ji suteiks galimybę parodyti, kad ES pirmąją pasaulio prisitaikymo prie klimato kaitos srityje; mano, kad naujoji strategija turėtų būti neatsiejama Europos žaliojo kurso dalis, siekiant sukurti atsparią Europą, pasižyminčią dideliu prisitaikymo pajėgumu, kad būtų galima siekti radikalių pokyčių skatinant ekonomikos augimą, užtikrinant aprūpinimą vandeniu ir maistu, pereinant prie švarių energijos šaltinių ir užtikrinant klimato bei socialinį teisingumą;
3. palankiai vertina 2018 m. lapkričio mėn. Komisijos atliktą dabartinės ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos vertinimą ir atkreipia dėmesį į jos išvadą, kad plataus masto strategijos tikslai nebuvo visiškai pasiekti, tačiau padaryta pažanga vykdamas visus jos atskirus veiksmus;
4. pažymi, kad būtų galima daugiau nuveikti siekiant integruoti prisitaikymo prie klimato kaitos aspektą į infrastruktūrą, ir ragina užtikrinti, kad viešoji infrastruktūra ir kitos investicijos būtų veiksmingai pritaikytos prie klimato kaitos;
5. apgailestauja, kad 2013 m. strategijoje tinkamai neatsižvelgiama į būtinybę skubiai įgyvendinti prisitaikymo priemones; ragina stiprinti naujosios strategijos valdymą, dažniau vykdyti peržiūros procesą ir nustatyti aiškius tikslus ir rodiklius, kad būtų galima įvertinti jos įgyvendinimo pažangą;
6. taip pat pažymi, kad padaryta mažesnė, nei tikėtasi, pažanga rengiant vietos prisitaikymo strategijas, kurios valstybėse narėse skiriasi; ragina Komisiją užtikrinti, kad, nepaisant šių skirtumų, visi ES regionai būtų pasirengę kovoti su klimato kaitos poveikiu prisitaikydami prie klimato kaitos; atsižvelgdamas į tai pripažįsta Merų pakto, kuris sustiprina bendradarbiavimą prisitaikymo prie klimato kaitos srityje vietos lygmeniu, vertę;
7. pabrėžia, kad naująją strategiją svarbu toliau skatinti prisitaikymą prie klimato kaitos regionuose ir miestuose, pvz., skatinant teisės aktų sistemas, pagal kurias reikalaujama tinkamų prisitaikymo strategijų taip pat ir šiais lygmenimis;
8. atsižvelgdamas į glaudų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos ryšį, primena klimato kaitos švelninimo svarbą, nes klimato kaitos poveikis ir prisitaikymo prie jos pastangos skiriasi priklausomai nuo pasaulio temperatūros didėjimo;

Gamtiniai sprendimai ir žalioji infrastruktūra

9. primena, kad klimato kaita ir jos poveikis daro įtaką žmonėms, taip pat biologinei įvairovei ir jūrų bei sausumos ekosistemoms ir kad, remiantis svarbiu IPBES pranešimu, klimato kaita yra vienas iš tiesioginių biologinės įvairovės nykimo veiksnių;
10. pabrėžia, kad svarbu taikyti tvarius gamtinius prisitaikymo sprendimus ir išsaugoti bei atkurti ekosistemas, kurios tuo pat metu gali prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, biologinės įvairovės apsaugos ir kovos su tarša; ragina į naująją strategiją įtraukti plataus užmojo planus dėl intensyvesnio šių sprendimų taikymo;
11. atkreipia dėmesį į miškų ir medžių potencialą prisitaikant prie klimato kaitos ir teikiant ekosistemines paslaugas, nes, pvz., miestų teritorijose augantys medžiai, be kitų privalumų, pvz., oro kokybės gerinimo, gali net sumažinti ekstremalią temperatūrą; ragina miestuose sodinti daugiau medžių ir integruotai reaguoti į miškų gaisrus, siekiant apsaugoti Europos miškus nuo naikinimo, kurį sukelia ekstremalūs klimato reiškiniai;
12. pripažįsta vandenynų vaidmenį prisitaikant prie klimato kaitos ir pabrėžia, jog reikia siekti, kad jūros ir vandenynai būtų geros būklės ir atsparūs;
13. remia iniciatyvas, įskaitant miestų strategijų kūrimą, kuriomis siekiama išnaudoti stogų ir kitos infrastruktūros, pvz., miesto sodų, žaliųjų stogų, vėsių šaligatvių ar kitų priemonių, kuriomis galima prisidėti prie vėsinimo, vandens sulaikymo ir maisto produktų gamybos, kartu mažinant oro taršą, gerinant gyvenimo miestuose kokybę ir saugant biologinę įvairovę, įskaitant apdulkinguosius, potencialą; mano, kad infrastruktūra, pvz., keliai, traukinio bėgiai, elektros energijos sistemos ir kt., turi būti atspari klimato kaitos poveikiui;
14. ragina užtikrinti geresnę vandentvarką, įskaitant tvaraus drenažo ir natūralių vandens sulaikymo priemonių kūrimą, siekiant padėti sušvelninti potvynius ir sausras;

Prisitaikymo priemonės ir darna

15. pabrėžia, kad prisitaikymo prie klimato kaitos aspektą reikia įtraukti į visas atitinkamas ES politikos sritis, pvz., žemės ūkio, jūrų ir žuvininkystės politiką;
16. ragina naująją strategiją suderinti su visuotiniais veiksmais ir susitarimais, pvz., Paryžiaus susitarimu, DVT ir Biologinės įvairovės konvencija; prašo Komisijos naujojoje strategijoje nustatyti veiksmus, kuriais būtų skatinamas ir palengvinamas prisitaikymas prie klimato kaitos už ES ribų;
17. ragina Komisiją tinkamai spręsti dykumėjimo ir dirvožemio degradacijos problemas, taip pat parengti metodiką ir rodiklius jų mastui įvertinti; ragina skirti pakankamai lėšų kovai su dykumėjimu ir dirvožemio degradacija;

Finansavimas

18. ragina didinti finansavimą visais valdymo lygmenimis ir sutelkti viešąsias ir privačias investicijas į prisitaikymą prie klimato kaitos; primena Parlamento poziciją, kurioje raginama užtikrinti, kad kitoje 2021–2027 m. DFP ne mažiau kaip 25 proc. išlaidų būtų skirta klimato politikos priemonėms ir kad kuo greičiau ir ne vėliau kaip 2027 m. šis skaičius išaugtų iki 30 proc., nes tai turėtų padėti švelninti klimato kaitą ir prie jos

prisitaikyti; ragina, kad atsparumas klimato kaitai būtų laikomas pagrindiniu kriterijumi teikiant bet kokią atitinkamą ES finansavimą; mano, kad EIB, kaip klimato bankas, taip pat turėtų finansuoti prisitaikymo prie klimato kaitos priemones;

19. apgailestauja, kad ES kovos su klimato kaita finansavimo stebėjimo metodikoje nedaromas skirtumas tarp klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos;
20. pripažįsta, kad prisitaikymas prie klimato kaitos turi savo kainą; vis dėlto pabrėžia, kad svarbu užtikrinti šias investicijas, nes prevenciniais veiksmais ne tik gelbėjamos gyvybės ir saugoma aplinka, tačiau jie gali būti ir ekonomiškai efektyvesni; atkreipia dėmesį į prevencijos principą ir ragina Komisiją parengti metodus, kuriais būtų užtikrinama, kad su prisitaikymo priemonių nesiėmimu susijusios išlaidos nebūtų perkeliamos plačiajai visuomenei;

Informuotumo didinimas, žinios apie prisitaikymą prie klimato kaitos ir moksliniai tyrimai

21. pabrėžia, kad svarbu didinti sprendimus priimančių asmenų informuotumą apie klimato kaitos poveikį, įskaitant poveikį sveikatai, ir prisitaikymo naudą, taip pat vykdant švietimo veiklą visais gyvenimo etapais;
22. ragina panaikinti dabartines žinių spragas, kad būtų užtikrintas informacija pagrįstas sprendimų priėmimas, toliau plėtojant tokias priemones kaip „Climate-ADAPT“ ir „EIT Climate-KIC“;
23. pabrėžia, kad svarbu remti prisitaikymo prie klimato kaitos, gamtinių sprendimų, žaliųjų technologijų ir kitų sprendimų, kurie gali padėti kovoti su klimato kaita ir ekstremaliais meteorologiniais reiškiniais, mokslinius tyrimus;

Išankstinis įspėjimas ir greitas reagavimas

24. ragina naujojoje strategijoje daugiau dėmesio skirti krizių prevencijai ir parengties planavimui, valdymui ir reagavimui į nelaimės;
25. primygtinai ragina valstybes nares parengti tinkamus greito reagavimo planus įvykus klimato nelaimėms, pvz., karščio bangoms, potvyniams ir sausroms;
26. prašo vietos valdžios institucijų sukurti [išankstinio perspėjimo sistemas](#) ir parengti tinkamas reagavimo į ekstremalius meteorologinius reiškinius priemones;

o
o o

27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Komisijai.